

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Mahubiri na mafundisho: Muhtasari

Maelezo Mafupi —

DARASA #1:

- I. Utangulizi wa Masomo.
- II. Hotubu na mafundisho:
 - A. Tofauti katiya hotuba na mafundisho.
 - B. Kuumba hotuba au mafundisho.

DARASA #2:

- II. Hotuba na mafundisho:
 - C. Umba la hotuba na mafundisho.
 - D. Aina za hotuba na mafundisho.

DARASA #3:

- III. Jinsi ya kutayarisha ujumbe.
- IV. Jinsi ya kutoa ujumbe.

DARASA #4:

Mafundisho ya wanafunzi.

DARASA #5:

Hotuba ya wanafunzi.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Mahubiri na mafundisho:Mtihani

Maelezo Mafupi —

Masomo ya MOTMOT™, Mahubiri na Mafundisho haya ta kuwa na mtihani kama masomo mengine. Saa za mtihani zitatumiwa na wanafunzi kwa kutoa hotuba zao.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

I. Utangulizi wa masomo.

Maelezo Mafupi —

A. Ujumbe.

1. Kama Yeremia Nabbi, mtu anaweza kusema eti kufundisha na kuhubiri huanza ndani ya mtu (Yer 20:9). Hotuba au mafundisho lazima yawe ujumbe. Lazima uwe ujumbe uliozaliwa na unao ishi ndani ya mjumbe.
2. Imesemwa eti kuna tu aina ya wongeaji wawili:
 - a. Wale ambao wanao cha kusema.
 - b. Wale ambao lazima waseme kitu.
3. Wahubiri na waalimu lazima wawe na kitu cha kusema, lazima wawe maneno yanayo tembea (2 Cor 3:2, 3).

B. Mjumbe.

1. Wahubiri na waalimu lazima wawe watu wenye upendo.
 - a. Lazima wapende wale wanao ongea nao.

Mafafanuzi ya Mwandishi:

Mchungaji au mwalimu ambaye hapendi watu ni kama mchungaji kondoo ambae hasikizani na kondoo. Ni kama mwanamke anaye taka kuwa na jamii lakini hapendi watoto.

Weka Mafafanusi Yako:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi

b. Lazia wapende kusoma neno la Mungu.

Mafafanusi ya Mwandishi:

Mchungaji au mwalimu ambae hapendi kusoma neno la Mungu ni kama mchungu kondoo ambae hataki kutafuta mahali penye nyasi. Ni kama mwana mke anayetaka jamii lakini hataki kuzaa.

Weka mafafanusi yako:

c. Ni kazi ngumu kutayarisha hotuba ama mafundisho mazuri. Lazima umtafute Mungu na utafute ufunuo katika Biblia. Ni njia lazima uzae ujumbe.

C. Njia mbili za kuhubiri na kufundisha.

1. Ujumbe.
2. Mjumbe.

Wazo la Kujadiliana

Ni nini la muhimu? Ujumbe? au mjumbe vina gusana aje

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

D. Maelezo ya masomo.

Maelezo Mafupi —

1. Masomo haya hutoa kufahamu juu ya kuhubiri na ku fundisha.
2. Tutasoma jinsi ya kutayarisha **ujumbe**.
3. Tutasoma jinsi **mjumbe** anavyo toa ujumbe.
4. Tutasoma jinsi ya kutazama watu wanao sikiza ujumbe.
5. Sehemu ya mwisho ya masomo imewekwa kukubali wanafunzi kupeana ujumbe darasani.
 - a. Hii ni tu utangulizi wa masomo. Saa 12-14 za vifaa vya kufundisha hutoa msingi wa kufahamu kuhubiri na kufundisha vifundishwe katika sehemu ya nusu ya masomo.
 - b. Sehemu nyingi ya masomo itumiwe na wanafunzi kujizoeza kuhubiri na kufundisha.
 - 1) Ikiwezekana (wanafunzi 15 amawachache) kila mwana funzi anafaa atoe hotuba 1 na mafundisho 1.
 - 2) Kila ujumbe uwe wa dakika 15-20 .
 - 3) Mwanafunzi lazima apeane muhtasari kwa mwalimu.
 - 4) Mojawapo ya yale aliotoa yawe ujumbe wazi na nyingine lwe ujumbe wenye kiini cha habari.
 - 5) Baada ya kila kutoa, wanafunzi wengine na mwalimu lazima wapeane rahihisho la kujenga kwa yule alie toa ujumbe.
 - a) Mwambie kilicho kuwa kizuri katika ujumbe.
 - b) Toa shauri vile anaweza kutengeneza ujumbe.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

- 6) Wanafunzi wanafaa wapime wenzao. Hapa kuna shauri.
 - a) Taz mwisho kwa kipande cha kupima.
 - b) Wanafunzi watano tofauti watumiwe kila mara kumalizia mwanafunzi anae toa ujumbe kipanda cha kupima. Hii inasimamia 50% ya kipimo cha ujumbe huo.
 - c) Mwalimu anaweza pia kujaza kipande kimoja hii inasimamia 25% ya kipimo cha ujumbe.
 - d) 25% iliobaki ni kipimo cha mwalimu kwa muhtasari wa ujumbe.

II. Hotuba na mafundisho.

A. Tofauti kati ya hotuba na mafundisho.

1. Ni cha muhimu kufahamu eti kunao tofauti za kawaida, ni maelekeo sio kanuni.
2. Kwa jumla mafundisho ni zaidi ya maelezo, hotuba ni zaidi ya mazoezi.
3. Walakini mafundisho fulani ama sehemu ya mafundisho ya weza kuwa ya mazoezi kuliko hotuba fulani ama sehemu. Mafundisho yanaweza kuwa na yanafaa yawe yenye mazoezi.
4. Pia hotuba fulani ama sehemu ya hotuba yaweza kuwa namaelezo zaidi ya mafundisho fulani ama sehemu. Hotuba zaweza kuwa na zinafaa ziwe za kueleza.

Wazo La Kujadiliana

Soma yafuatayo kuhusu tofauti katika majadiliano. Eleza kila pointi na upeane mafafanusi.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

HOTUBA	MAFUNDISHO
Mkazo zaidi kwenye ushawishi na kutia moyo	Mkazo zaidi kwenye malezi na kufahamisha
Hadithi zaidi na ufafanuo wa vitu vya maisha kilasiku	Mifano zaidi na mafafanusi ya maandiko
Kupeana habari kimwili zaidi	usaidizi zaidi wa kuona, picha michoro
Lengo zaidi kwenye pointi ama kwenye ushindi fulani	lengo zaidi kwenye kisa kimoja au sehemu fulani ya mandiko
Mazoezi zaidi	Maelezo zaidi
Mazungumzo zaidi ya mtu moja	Mazungumzo zaidi ya watu wengi
Ni nzuri zaidi kwa maono n'amatakwa	Nzuri zaidi kwa wenye busara
Kupeana habari zaidi kuhusu maisha ya kila siku	Kupeana habari zaidi kwa maono wazi

Maelezo Mafupi —

B. Kuunda hotuba au mafundisho.

1. Fikiri juu ya kuendeleza hotuba au mafundisho kama njia ilio na hatua:
 - a. Omba muulize Mungu kile anacho taka kugawana na kikundi hicho saa hio.
 - b. Pekua Biblia na uandi ke maandiko fulani ya kumbukumbu.
 - c. Tafakari.
 - 1) Hii yaweza kuwa pamoja na siku nyingi za kuweka kiini rohoni mwako. Mungu anaweza kuongeza ufunuo kupitia vitu vinavyo fanyika maishani mwako.
 - 2) Anaweza kukuonyesha kitu zaidi katika Biblia.
 - 3) Vitu vya sasa, habari, au hali huweza kuleta kufahamu kwingine kunao linganishwa na kiini na uhaweza kutunuwa kwenye pointi zingine za ujumbe wako.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

- d. Ana anza kutayarisha.
 - 1) Tayarisha fikira zako katika aina.
 - 2) Weka nambari katika aina hizo kwa njia erevu na inayo faa. Jaribu kufanya mtiririko mzuri kutoka aina moja hadi nyingine.
- e. Andika muhtasari. Hii inafanywa kwa kuandika fikira zako zamuhimu zaidi na kuyaweka katika laini nzuri kwa wasikilizaji.
- f. Jaza sehemu fulani za muhtasari. Weka habari zote chini ya pointi kuu za muhtasari.
- g. Somo muhtasari mara tano au sita kabla ya kutoa.
 - 1) Tazama vipi na vile kujenga nguvu na sauti yako.
 - 2) Tazama lini kutumia sita na vile kutumia kupeana habari kimwili.
- h. Toa hotuba au mafundisho baada ya kuomba Mungu atoe mafuta na kuwepo na huduma ya Roho Mtakatifu.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Mafafanuzi ya Mwandishi:

Kumbuka eti hotua ama mafundisho lazima izaliwe ndani yako kabla ya kutelewa vizuri. Kuna njia ambayo ni mfano ya kuzaa. Kuna kazi ngumu kabla ya mtoto mzuri kuletwa.

Njia:

Umoja na Mungu na neno lake.

Mtungu wa mimba.

Kungoja (kubeba ujumbe).

Kazi ngumu (uchungu wa kuzaa). taz 2 Tim 2:15.

Kuzaa ujumbe.

Kuleta "mtoto" kwa watu.

Maelezo Mafupi —

Weka Mafafanusi Yako:

2. Usiogope manidio. Yatumie. Ni mazuri kwa kujifunza.
 - a. Ruchia visa au pointi katika ujumbe.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

- b. Kuwa mwenye huluku kwa jinsi unavyo rudia kitu.
 - 1) Tumia huluku na mwanzo kwa kueleza pointi hiyo kutoka pointi tofauti za maono.
 - 2) Tumia huluku katika umbo la kutoa kwa kurudia maneno yanayo unganisha sehemu tofauti za ujumbe pamoja.
 - c. Rudia maandiko au sehemu za maandiko ambayo ni muhimu katika ujumbe wako.
3. Kuwa dhahiri.
- a. Tunia mistari dhahiri.
 - b. Tumia pointi chache na ukamilifu ulio linganishwa na kila pointi.
 - c. Fanya matumizi kuwa dhahiri na mazuri.

Mafafanusi ya mwandishi:

Kwa kufanya matumizi ya kuhubiri au kufundisha badala ya kusema, "na hivyo lazima uwe mwaminifu"...

unaweza kusema, "Je utafanya nini ukimuona mtu anatupa bill ya \$10 ?"

4. Kumbuka eti kuna njia mbili za kufundisha na kuhubiri. Zote ni muhimu.
- a. Kutayarisha ujumbe. Niseme nini?
 - b. Kutoa ujumbe. Niiseme je?
 - 1) Kutoa bila kutayarisha hakika mara nyingi huwa ni kumaliza wakati. Kutoa kunaweza kufanywa vizuri, lakini hakuna mengi ya kusema.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Mafafanuzi ya Mwandishi:

Ujumbe ambao anakutoa kuzuri lakini ulifanywa bila kutayrisha vizuri ni kama dawa tamu ambalo hali uponyaji ni kama ndani.

Maelezo Mafupi —

Weka Mafafanusi Yako:

- 2) Kutayarisha kwingi bila kutoa kuzuri mara nyingi ni kumaliza wakati kuna mengi ya kusema lakini kutoa kusio faa hutupa faidi kwa wengine.

Mafafanusi ya mwandishi:

Ujumbe ulio kuwa na kutayarisha kuzuri lakini ukatolewa vipaya ni kama dawa lenye nguvu ambalo lina ladha mbaya na watu wenyi hawataki kulionja.

Weka mafafanusi Yako:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

C. Umbo la hotuba na mafundisho.

1. Hotuba au mafundisho lazima ya anze na utangulizi.

a. Nitasema nini?

- 1) Utangulizi unafaa uambie kile utakacho kua ukiongea juu.
- 2) Mwishoni mwa utangulizi mhutari mfupi waweza kutolewa utakao tambua sehemu nyingi au nia ya ujumbe wako.

Mafafanusi ya mwandishi:

Mfano wa muhtasari unaopewa mwishoni mwa utangulizi waweza kuwa, "na hapo tuta tazama..."

Sababu kawaida za kuvunjwa moyo.

Suluhisho za kufaa juu ya kuvunjwa moyo.

Njia za kuepuka kuvunja moyo.

Weka Mafafanusi Yako:

b. Kwa nini wengine wanafaa wasikilize?

- 1) Utangulizi unafaa kupea watu sababu ya kusikiliza lazima uinue matakwa.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Mafafanusi ya Mwandishi:

Kulikuwa na mtu alie taka ku zoeza nyumbu yake. Hivyo akapiga nyumbu kwa masikio na fimbo kubwa. Nyumbu karibu ianguke. Mtu akamwuliza, "kwa nini ulifanya hayo?" Akajibu, "kumfundisha nyumbu lazima upate usikizi wake."

Hii ni kweli na watu. Matakwa lazima ya amshwe kabla mafunzo kuanza.

Maelezo Mafupi —

Weka Mafafanusi Yako:

- 2) Kuna njia nyingi za kujaribu kuendeleza matakwa.
- a) Toa ushindi.

Mafafanusi ya Mwandishi:

Njia moja ya kuendeleza matakwa ukiwa unatoa ujumbe ni kusema, "Je, mnajua jinsi ya kuomba vizuri, mnapata matokeo mkiomba?"

Weka Mafafanusi Yako:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

b) Wa ahidi msimulizi.

Mafafanusi ya Mwandishi:

Njia moja ya ku ahidi wasikili zaji msimulizi ni kusema, "leo na taka kuwafundisha vile mnaweza kupata matokeo kutoka maombi yenu."

Weka mafafanusi yako:

c) Eleza vile kiini chako ni cha muhimu na inahusiana na maisha yao.

Mafafanusi ya Mwandishi:

Njia moja ya kufanya kiini chako kuwa cha muhimu ni kusema, 'mtafanikiwa sana maombi yenu yakiwa na matokeo. Ukipata matokeo mengi kwa maombi. utapata anafanikio mengi maishani mwako. Kuna matumaini kwa maana kuna maombi."

Weka Mafafanusi Yako:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

d) Toa shida halafu aahidi suluhisho (fanya madhumuni).

Maelezo Mafupi —

Mafafanusi ya Mwandishi:

Njia moja yakutoa shida na kuahidi uvumbuzi ni kusema, 'saa nyingi humalizwa kwenye maombi yasio na matokeo. Leo tunataka kujifunza jinsi kuomba ili kila maombi ya moja wetu yata kuwa na matokeo.'

Weka mafafanusi Yako:

- c. Utangulizi unafaa uwe kama saa inayo toa sauti, lazima uamishe watu. Utangulizi wako lazima uendeleze matakwa.
- 1) Tumia hadithi za kuchekesha. Mara nyingi, ukweli wa hali zako za maisha zaweza kufanya.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

Mafafanusi ya Mwandishi:

Hadithi ya utangulizi yaweza kuwa, "Jana niliomba kwa saa moja. Shida ilikuwa eti nilisumbuliwa sana saa yote, nilikuwa niki fikiria yote niliipaswa kufanya siku hiyo. Baada ya saa nzima, nilikuwa na azimio nzuri kichwani mwangu ya jinsi ya kuendelea siku nzima. Saa nzuri hiyo ilikuwa (nyamaza). Siku yote ilikuwa mbaya sikufanya chochote (nyamaza). fanya chochote (nyamaza)."

Weka mafafanusi yako:

- a) Ucheshi ni kifaa kizuri cha kupelekeana habari, huleta 'usikizi mzuri' na hurudisha chini ulinzi watu wanao kuwa nao wakiwa wana ambiwa. Huinua matakwa.
- b) Cha muhimu, mtu anayechekea kitu hutayarishwa kufikiri kitu hicho. Akiacha kucheka hutazama ujumbe ulio linganishwa na ucheshi.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

2) Tumia hesabu inayo shangazo.

Maelezo Mafupi —

Mafafanusi ya Mwandishi:

Mfano moja wa kutoa hesabu zinazo shangaza inaweza kuwa, “50% za ndoa huishia kwenye talaka. Lakini chache ya 1% ya mume na muke wanao ombea pamoja hupata talaka.”

Weka Mafafanusi Yako:

2. Hotuba au mafundisho lazima yakome na mwisho.

a. Ni lisema nini?

1) Mwisho ni pamoja na muhtasari mfupi.

Mafafanusi ya mwandishi:

Mojawapo ya muhtasari ni, hivyo tume tazama mojawapo ya sababu za kuvunjwa moyo. Tumesoma suluhisho nyingi. Cha muhimu zaidi, tumepeana njia nyingi za kuepuka kuvunjwa moyo.”

Weka Mafafanusi Yako:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi

- 2) Ni vizuri mno kwenye muhtasari kutazama nyuma katika utangulizi.

Mafafanusi ya Mwandishi:

Mfano moja wakutazama kwenye utangulizi ni kusema, "Je, ndoa yako itakuwa moja wapo ya zile 50% zinazo ishia katika talaka?"

Weka Mafafanusi yako:

- b. Je, inaonyesha nini kwako?

- 1) Mwisho ya faa iwe pamoja na ushindi wenye nguvu. ushindi lazima uwe dhahiri. Wakaze wasikilizaji wakate shauri.

Mafafanusi ya Mwendishi:

Moja wapo ya ushindi ingekuwa 'Je, unaomba na mkeo? Na kesho je? Kata shauri leo kupea ndoa yako uhai omba na mkeo. Omba na mumeo.'

Weka Mafafanusi Yako:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

2) Mwisho lwape moyo walio sikiliza na iendeleze maono.

Maelezo Mafupi —

Ufafanuzi ya Mwandishi:

Mfano ya kumpa moyo kwa mwisho inaweza kusema ninataka kupa moyo leo kufanya mpango pamoja usiku hi lini utaomba kesho. Anza pole ukitaka. Panga dakika tano ukiamka na tanu ukienda kulala.”

Tia ufafanuzi yako:

c. Zuia kugeusha fumbo kua nyumba lngine. Ni cha muhimu kujua lini na jinsi gani kumaliza.

Ufafanuzi ya Mwandishi:

Tazama hi kwa kumaliza ujumbe. Mtu alimpa mhubiri mchanga hi mawaidha" Ujumbe ni kama chakula nzuri. Maliza kabla sisi kupata chakutosha.”

Tia Ufafanuzi Yake:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi

3. Ujumbe awo fundisho itakuwa na "mwili" Mwili ina ufafanuzi zote za umbo. Kwa utangulizi, unawaambi utakacho zungumza. Mwisho unawaambia ulio sema. Kwa mwili lazima useme!
 - a. Mwili ni pointi muhimu. Jaribu kugawanya ujumbe wako kwa sehemu 3-5 Mafundisho inaweza kua na kadha sio muhimu sana.

Ufafanuzi ya Mwandishi:

Kwa mfano orodha (mpango) ifatayo inaweza tumiwa kwa ujumbe "Jinsi ya kuomba ya matunda."

Mini ni nani nikiomba.

Nina omba nini.

Nina omba jee.

Nicha muhimu kutumia neno mara nyingi kwa sehemu za maana (tazama mara na mara "nina omba").

Tia ufafanuzi yako:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

- b. Vilembwa ndogo. Kila kilembwa kubwa ina weza kua na nyingi ndogo.

Maelezo Mafupi —

Ufafanuzi ya Mwandishi:

Kwa mfano mipango ifatao inafafanua utumizi ya vilembwa ndogo:

1. Mini ni nani nikiomba.
 - Usafi kwa maombi.
 - Mamlaka ya mwamini.
2. Nina cho omba.
 - Kuomba kwa mapenzi ya Mungu.
 - Nia za maombi.
3. Nina omba jee.
 - kwa Imani.
 - kwa upendo.

Tia ufafanuzi Yako:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

- c. Kila kilembwa kubwa ama ndogo (kulingana na urefu ya njumbe) lwe na ufafanuzi, Elezo na utumizi.
- 1) Elezo ni wakati ya kufafanua naku eleza maana ya kilembwa. Kwa mfano:
 - a) Mandiko ina manisha nini?
 - b) Usafi ni nini?
 - c) Ina usiano gani na maombi?
 - 2) Ufafanuzi ni wakati ya kutoa na kueleza hali yenye kilembwa ita onekana. Muhubiri ama mwalimu angelitumia:
 - a) Hadithi ama msiingi (tazama jinsi ungetumia Waeb 5:7 kufafanua jinsi gani usafi inausika na maombi).
 - b) Usawa (usafi ni kwa maombi jinsi turumbe ta nzuri ni kwa sauti nzuri).
 - c) Mifano na hadithi kwa maishi zako mwenyewe.
 - d) Vitendo kihistoria.
 - e) Dondoa.
 - f) Vitu vinavyo kua sasa.
 - 3) Kutia ni jinsi ya kufanya kilembwa iwe kitendo maishani mwa mtu. Inaleta vilembwa nyumbani, kazini, shuleni na kwa maisha kawaida ya mwana damu. Muhubiri ama mwalimu angelitumia:
 - a) Swali kibisho (una amini kwamba Mungu ata fanya unacho muomba?)
 - b) Hali za jaribiyo (unalipa chakula yako. anasika pesa anakupa 10 zaidi kwa pesa iliobaka. utafanya nini? uko mwaminifu yakutosha kumrudishia?)

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

c) Chombo chote inayo tumika kwa ufafanuzi (usawa mambo inayo timika sasa) mara nyingi ufafanuzi na kutia kimaisha huja pamoja.

d. Mawaidha ya mwili.

- 1) Badilisho ni ya muhimu sana. Kutoka kilembwa ela kwanza kwenda kwa nyingine sio rahisi. Uzuri wa ujumbe inatokea jinsi gani unaenda kwa kilembwa efatayo kitakua cha kwanza.

Ufafanuzi ya Mwandishi:

Mfano ya kutoka kwa pointi ya kwanza kwenda kwa nyingine ingikua kusema: "Ndio ninacho omba ni mhimu nikutaka kuomba kwa maana. Bali hata nikiombea kitu nzuri haita nisaidia haipo omba vizuri. Tuona kilembwa ifatayo ni 'Nina iombea jee.'"

Tia Ufafanuzi Yako:

- 2) Muundo ya mipango zako iwe ngara hata kwako mwenyewe. Kilembwa kubwa na ndogo zionekane wazi. Pia ina manisha hata kwa msikilizaje pia ata sikuliza viema. Teremko ya nyumba pia inasimamia jia gani mhubiri na mwalimu anaweza kutafautisha vilembwa viake.
- 3) Mandiko inayo fa itumike kwa kila kilembwa.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi

4. Ujumbe utakumbukwa haraka ikiwa na kichwa.

a. Kusaidia kua na kichwa unao anza mwenyewe.

Ufafanuzi ya Mwandishi:

Kwa kichwa cha ujumbe, badala ya 'kutumia 'jinsi ya kuomba kupata faida' tumia neno kama hi "Jinsi ya kupokea matokeo nzuri kwa unacho tia kwa maombi."

Tia Ufafanuzi Yako:

b. Jina unavyo anza mwenye ina weza pewa tama ya kusikiza. Pia ina wasaidia kukumbuka ilio fundishwa.

c. Bali onyo ichukuliwe vitu muhimu ishakwe bora na sawa.

D. Haina za ujumbe za kuhubiri.

1. Ujumbe kikiini.

a. Hi mahubiri ina msingi yao kwa maandiko.

b. Inaweza kulenga mandiko kadha semu semu.

c. Neno kikini itaendekezwa kwa njia kimafunzo. Kiini inachuguliwa. Alafu mwibiri ananza kutafuta mandiko kulingana nakiini hicho.

d. Kwa mfano, ujumbe iwe na "kiini ivi, Jinsi ya kupata matokeo kwa maombi ya. Una weza panga kama ile tulio kua nano.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

2. Ujumbe ya ufunuo.

- a. Hi aina ya ujumbe lmesimama kwa mandiko moja kutoka kwa Bibilia.
- b. Muhubiri, anaweza eleka kwa mandiko nyingine, bali msingi yake ni yale yale mandike.
- c. Ujumbe ki nfunuo lazima ljengwe kwa njia ya marifa. Mandiko inachaguliwa, basi mhubiri anaanza kujenga hio njumbe kulingana na maana yake.

Maelezo Mafupi —

Ufafanuzi ya Mwandisi:

Ujumbe kiufunuo ye kichwa "Jinsi ya kupokea matokeo nzuir kwa maombi yako" itajengwa kwa matayo Mt 6:5-15. Inaweza kua na mpango efatayo mwilimu wake".

1. Jinsi ya kuomba (mst. 5-8).

- Bila unafiki (mst. 5, 6).

- Bila sheri (mst. 7, 8).

2. Kuomba nini (mst. 9-13).

Sifa (mst. 9).

Kumusii (mst. 10).

Magawanyo (mst. 11).

Msama kwangu (mst. 12a).

Msama kwa wengine (mst. 12b).

Ulinzi (mst. 13a).

Sifa (mst. 13b).

3. Wakati wa kuomba (mst. 14, 15). (kisha kusamehe wengine.)

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Tia ufafanuzi yako:

III. Jinsi ya kutengeneza ujumbe.

Ufafanuzi ya mwandishi:

Francis Bacon, mufilosofia ya karue 16alisema "wanafunzi wengine hawasomi, lakini kama buibui husona vyote Inje kutokea ndani. Chondo nzuri sana isie chukua muda. Wengine ni kama chungu yenye kuiba vyote wame pata na kuficha mbali nakuitumia badaye. Bali nyuki inatupa mfano sote. Anachukua kutoka kwa mawuwa nyingi, bali anajifanyia nyuki mwenyewe."¹

Tia ufafunzi Yako:

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

A. Kutengeneza ujumbe kutoka kwa ntafiti.

1. Tumesema kutengeneza ujumbe, tupange fikira zetu kwa karatasi na tuyaandike.
2. Masomo zetu tuyajenge kwa utafiti. Utafiti ni mwenendo ya kuuliza naku leta habari. Tuki uliza swali, nakutia pamoja tulipata, tunafanya utafiti. Inaweza kua kwa kitabu na masemo ama sivyo. Ama tuu ni kuuliza wengine lakini ni kuuliza swali nakupata jibu.
 - a. Tafuta kwa Bibilia.
 - b. Tafuta kwa vitabu kithiologia na za kujitowa.
 - c. Tafuta kwa kupitia kuzungumza na wengine.
 - d. Tafuta kwa kupitia maisha kawaida ya kila siku.
3. Tujenge ujumbe wetu wa kipeke. Tukubali Mungu atutumie kipeke na vipawa (karama) kwendeleza chakula nzuri kiroho kwa watu wetu.

Maelezo Mafupi —

B. Kusitawisha kanuni ya ujumbe kifunuo.

Wazo ya Mwandishi:

Ona MOTMOT kitabu cha pili inao itwa, Bible Study, kwa masomo kindani ya ujumbe kutoka kwa Bibilia.

Kwa hio masomo tuta onyesha vitendo fulani za matendo. Elekeza wanafunzi kwa masomo kimatendo. Wabishe kuandika mipango kifikiria kwao juu ya mandiko.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

Vitendo vya Darasa #1:

Somo ya Mt 11:20-30.

Omba wanafunzi wasome mandiko. Kama darasa, jenga mipango ya ujumbe hapo hapo.

1. Kuvunjika moyo kwa huduma ya Yesu ilikua ukweli (mst. 20-24).
2. Yesu alibadilisha kuvunjika moyo kuwa kuza matunda (mst. 25-27).
 - a. Alisifu (mst. 25).
 - b. Alinena nakusimamia uenzi wa Mungu (mst. 25, 26).
 - c. Alikumbuka nakujipa moyo kwa utambulisho wake kama mwana wa Mungu (mst. 27). (Jinsi tukumbuke natusimame lmarakwa mwito wetu.)
3. Ushindi kwa kuvunjika moyo italeti kua tayari kufanya kazi nzuri (mst. 28-30). (Tuki shinda, tuta patikana).

Unge anza jee kujaza hi mipango na mwili ya ujumbe?

Ungeijenga jee kua ujumbe kamili?

Ungei mpa kichwa gani?

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Mazowezi darasani #2:

Somo ya Mk 5:35-43.

Maelezo Mafupi —

Waombe waisome. Kama darasa jenga dokezo ya ujumbe.

1. Ufufuo: Vita (mst. 35).
2. Ufufuo: Imani (mst. 36, 37).
3. Ufufuo: Usikivu (mst. 38-41).
4. Ufufuo: Kulisha (mst. 42, 43).

Ungeanzaje kujenga hi dokezo na mwilinyingi?

Ungeijenga jee kua funzo nzuri?

Ungeipatia kichwa gani?

C. Kusitawisha mwili ya ujumbe ki kiini.

Wazo ya mwandishi:

Kuna nyingi za kusema kuusu ujumbe ki kiini. Jaribu kupata fahamu pana ya ku sitawisha ujumbe kikiini. Sana via kufundisha kwa njia ya kierevu. Hi tuta ifanya kutoka kwa kusitawisha msingi moja inayo patikana kwa mafunzo ya Bibilia mpaka kwa mipango pana ya kithiologia.

1. Ona elekezo hii (kutumia milango za 6-8 ya Yokana).
 - a. Andika chini misingi za Bibilia.
 - 1) Kwa mfano:kazi nzuri ina ambatana na Imani (Yk 6:28, 29).
 - 2) Unaweza kupata msingi 30 kibibilia.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

b. Panga hizi msingi kua viini.

- 1) Hi msingi ina nini ki sasa?
- 2) Jaribu kumpa kichwa kwa kila msingi ya neno moja awo mbili.
- 3) Hi vichwa ndio zita kua viini viako.
- 4) Kila msingi ingewekwa kwa kiini zaidi ya moja. Kwa mfano, msingi ya juu inge tiwa kwa kiini enayo itwa "Imani na kiini enayo itwa "kazi nzuri."
- 5) Viini nyingi itakua zaidi ya msingi moja. Pengine inge panga msingi 30 kwa viini 15.
- 6) Kama kiini lmejengwa, uzipange ziwe orodha ya misingi ukiona jinsi, gani kila msingi ingeingia kwa nyingine.
- 7) Tia kila msingi kati ya kila kiini kwa njia ya marifa.

c. Panga kila kiini kwa mahoja.

- 1) Viini vingine vita fanana kwa njia moja ama nyingine.
 - a) Kwa mfano unge kua na viini viwili vikiitwa "ndoa" na "majirani."
 - b) Kumbuka eti kwa kila kiini kuna msingi yenye lmewekwa kwa njia fulani nyororo."
 - c) Hizi viini viwili inge tiwa pamoja kufanya hoja inao itwa 'uhusiano kinadamu."
- 2) ama hizo viini 15 ingepangwa kwa hoja nane.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

- d. Panga hao mahoja kua jamii.
 - 1) Pengine una hoja mbili zinazo itwa "uhusiano kinadamu" na "shida kinadamu" Hizi hoja mbili zinge ziiwa pamoja na eitwe "kinadamu".
 - 2) Pengine ungepanga hoja nane kua jamii moja.
- e. Panga hizo jamii kua eneo.
 - 1) Kwa mfano, una jamii mbili zinazo itwa kinadamu" na "Historia ya ulimwengu" Hizi jamii mbili zili umbwa kwa eneo kimoja.
 - 2) Pengine unge panga jamii 4 kwa eneo 2.
- f. Wazo sio kutumia hali zote (msingi, viini hoja, jamii na eneo).
 - 1) Pengine hutaitaji kutumia yote hayo, zaidi kama huna msingi za kuanza nazo.
 - 2) Wazo nikupanga msingi kibibilia na uzipange kwa njia kiakili kufanya kazi.
 - a) Kwa mfano msingi zako 30 Ingelibadilishwa kua viini kumi.
 - b) Hi viini kumi vita badilishwa kua hoja tatu.
 - c) Hungelitumia jamii na eneo.
- 2. Ongoza wanafunzi kwa hali fupi ya hi mafuatano. Tumia Yk 6:26-8:59 kupata misingi za mwanzo za kufanya nazo.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

3. Hi mafuatano ingetumika (jee kusitawisha ujumbe ki kiini? ama kufundisha juu ya "uinjilisti?"
 - a. Tumia kitabu chaupatanifu ya mandiko kupata mandiko yanayo zungumza kwa uinjilisti.
 - b. Panga mandiko kwa viini (kati ya kila kiini kuna unyororo ya mandiko ama misingi kwa mfano:
 - 1) Umuhimu ya nvinjilisti.
 - 2) Sababu ya uvinjilisti.
 - 3) Njia za uvinjilisti.
 - 4) Sisimuko ya uvinjilisti.
 - 5) Matokeo ya uvinjilisti.
 - 6) Hitaji ya uvinjilisti.
 - 7) Moyo yakuhubiri.
 - 8) Usaidizi ya uvinjilisti.
 - c. Panga viini kwa hoja kwa mfano:
 - 1) Kwa nini uvinjilisti? (umuhimu, sababu, matokeo uitaji).
 - 2) Jinsi ya kuhubiri (namna gani sisimuko. moyo, kutana maitaji).

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

d. Sasa uko tayari kutengeneza ujumbe.

IV. Jinsi ya kutumikia uyumbe.

Wazo ya Mwandishi:

Tuna ona njia ngapi ya kupelekeza habari. Kupeleka habari ni zaidi ya kuzungumza tuu, pia unazungumza jee?.

Masomo ya namna ya kuzungumza lmeonyesha jinsi gani umezungumza kusimamia zaidi jinsi amepeana. Karibu 90% ya jinsi ulivyo imo lugha ya mwili, uso wako husema nini, nini na jinsi sauti yako ulivyo.

Kwa mfano moja wapo yafunguo ya kutoa hadithi ya kuchekesha (furahisha) ni unavyo onekana. Wakomedi husema eti komedi ni 10% iliomo, 90% wakati. Ndio sababu wakomedi wawili, Watatumia hadithi ile ile na wapokee itikio tofauti kutoka kwa watu wale wale.

A. Msingi ya kuzungumza.

1. Uchanganuo ya watu.
 - a. Unazungumza na nani? Jibu ya swali hi ita guza unavyo onekana.
 - b. Uchanguo ya watu iwe kabla, wakati wa na kisha kupeana.

Tia Ufafanuzi Yako:

Maelezo Mafupi —

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Lengo la Mazungumzo

Tazama makutano ifateo na utwambie jinsi ita kua tofauti kwa kupeana habari zako kulingana na kila umati wa watu. Watoto. Vijana wataifa wa juu, wasio amini ama wamiini walio na shida.

2. Matokeo.

- a. Muhubiri aone itikio ya umati wake.
- b. Awa one macho kwa macho na awo ana zungumza nao.
- c. Abadilishe anapo zungumza ikiwa itikio sio nzuri sana.

Tia ufafanuzi yako:

Lengo la mazungumzo

Utatumia jee matokeo kutengeneza jinsi unavyo hubiri?

3. Kujitambulisha na watu.

- a. Kujitambulisha na watu, utawa onyesha huruma.
- b. Bali watu wata elewa kama kweli weni mwaminifu wangependa kuku ona kamili.
- c. Watu wange penda kujisikia kama wana kujua na unajitambulishaa nawo.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Tia ufafanuzi yako:

Maelezo Mafupi —

Lengo La Mazungumzo

Unaweza jee kuhusika na watu unao wahudumia kama mhubiri ama mwalimu?

4. Lugha ya mwili.

- a. Kila mara inasemwa 'matendo zina zungumiza zaidi ya maneno' Zungumzo bila maneno ni ya muhimu sana (Mithi 6:12, 13).
- b. Enezo ya uso, Guzo kuna, geuso kwa mwili, sogeso ya kichwa, ambatano ya macho, matembezi ya miguu nakadh zote huzungumza na watu.

Tia ufafanuzi yako hapa:

Lengo la Mazungumzo

Lugha ya mwili ingelitumiwa jee kwa uwema. Pia inawezajee kua ya ubaya?

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

B. Chungo kwa kutoa ujumbe.

1. Utumizi ya sauti.

- a. Kitu ki moja ki naweza semwa kwa njia tofauti kwa kubadilisha sauti tuu.
- b. Mali ifatayo tofauti ya sauti iteza tumika sote kuzungumza vitu tofauti:
 - 1) Geuzo ya sauti.
 - 2) Zungumzo juu ama chini.
 - 3) Harakisho ya kuzungumza.
 - 4) Tofauti ya uaraka na sauti.
 - 5) Mkazo kwa neno fulani ama maneno.
 - 6) Unyamazo (utumizi ya ukimya).

Mazowezi ya Darasa:

Tumia Yk 3:16 kuonye jinsi kutumia sauti kwa njia tofauti.

Sema mandiko kwa njia tatu tofauti kwa sauti. eliza wanafunzi jinsi gani kila sauti ilimanisha. (Tena uliza swali hi kwa njia tofauti).

Sema mandiko kwa sauti tatu tofauti.

Sema mandiko kwa harakisho tatu tofauti.

Sema mandiko kwa sauti na harakisho tatu tofauti.

Sema mandiko mara tatu tofauti kwanza tia mkazo kwa neno "ulimwengu" Tena tia mkazo kwa neno 'mpaa' Mwisho tia mkazo kwa neno "angamia."

Soma mandiko na unyamaze kisha nena "peke" Soma mandiko na onyamaze kisha nena "yeyote."

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

2. Matumizi ya mwili.

- a. Hata mwili inaweza kutumiwa kusema kitu kimoja kwa njia kadha.
- b. Njia ifatayo ya kutumia mwili inaweza kubadilisha maana kila ikitumia.
 - 1) Jinsi mwili ipo na mali ilipo.
 - 2) Onyesho.
 - 3) Zungumzo ya uso.

Maelezo Mafupi —

Zowezi ya darasa:

Tumia Yk 3:16 kuosha matumizi ya mwili kwa njia tofauti.

Sema mandiko ukiwa kwa nafasi tatu tofauti na, ili timiza nini. Tena uliza hi swali kwa hizi zote hali).

Sema mandiko mki tumia onyesho tofauti tatu.

Sema mandiko uso wa ukizungumzo vitu tofauti tatu.

3. Vingine via kuona.

- a. Utofauti ya hali za kuva.
 - 1) Wahubiri wengine kuhubi kwa sauti sana kwa mafundisho yote.
 - 2) Wengine pole mpaka mwisho.
 - 3) Jaribu kutumia kipimo zote. Tumia utofauti ya nguvu pia.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

b. Usisimuko.

- 1) Wasikilizaji watajua kama unawajali ama la. Sisimka unapo zunguma.
- 2) Msisimko huenea wengine.

c. Matamiko.

- 1) Ni muhimu watu wakusikie bora.
- 2) Kaza kuzungumza viema.

d. Zungumziano.

- 1) Wanenaji hua na zungumzo pamoja na wasikilizaji. Wasikilizaji wanaweza sema "Nasikia kwamba ni mwe mjua maishani mwangu mwote".
- 2) Kusitani mazungumzo ita fanya watu watake kukusikiza bila komo.

e. Via kuona na macho.

- 1) Hi lmo vingi zaidi mandiko na pia za ukuta. Mnenaji ana weza kutumia watu wenyewe kunena naye nashinde picha. Anaweza kufanya wawe na chakufanya. Anaweza kutumia 'mwimo' kama cha kuona. Jaribu kufanya kitu.
- 2) Mwaanzo ya kitu ita kusaidia kufanya mengi.

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

V. Mwisho Karatasi ya Kipimo.

	Pointi ewezekanavyo	Pointi eliopekewa
Utangulizi	4	
Mwili	4	
Mwisho	4	
Elezo	4	
Fafanisho	4	
Kimatendo	4	
Muundo	4	
Geusho	4	
Tumizibilia	4	
Tumizi kariri	4	
Moja kwa moja	4	
Isio kawaida	4	
cha furaha	4	
Zote ujumbe	4	
Neno ki uso	4	
Badilisho ya sauti	4	
Sauti	4	
Utamko	4	
Uharaka	4	
Msimamo	4	
Sisimko	4	
Mwalimijee	4	
Asiria	4	
Uwingi wanguvu	4	
Zungumzo	4	
Usaidizi kwa macho	4	
Mjumbe wote	48	
Wote pamoja	100	

MAHUBIRI NA MAFUNDISHO

Maelezo Mafupi —

Kubiri na Kufundisha; Mwisho

¹Michael P. Green, Ed., Illustrations for Biblical Preaching (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1989, p. 283.